

ELSÄKERHETSLEDARE

Frågor och svar angående tillämpning av Installationsavtalets överenskommelse om gemensam syn på elsäkerheten.

VARFÖR ELSÄKERHETSLEDARE?

1. Varför ska det utses en elsäkerhetsledare på arbetsplatser där elektrisk fara föreligger?

Därför att det, enligt föreskrifterna om elsäkerhet vid arbete av elektriska starkströmsanläggningar krävs, att en person som har kompetens och befogenheter att vidta erforderliga åtgärder utses samt därför att personsäkerheten på arbetsplatsen måste säkerställas.

ANSVAR

2. Vem är ansvarig för att elsäkerhetsledare utses?

Det är arbetsgivaren, eller av arbetsgivaren delegerad.

3. Kan arbetsgivaren delegera ansvar?

Nej, endast arbetsuppgifter. **Ansvaret går inte att delegera.**

4. Vilket ansvar har elsäkerhetsledaren?

Att utföra sitt uppdrag enligt erhållna instruktioner och på ett riktigt och fackmannamässigt sätt.

ATT UTSE ELSÄKERHETSLEDARE

5. Måste det vara arbetsgivaren som utser elsäkerhetsledare?

Ja, men arbetsgivaren kan till en kompetent och erfaren tjänsteman delegera rätten att utse elsäkerhetsledare.

6. Kan en montör som utsetts till elsäkerhetsledare i sin tur utse elsäkerhetsledare?

Nej, en montör kan inte delegera vidare.

7. Kan ett inlånande företag utse montör som elsäkerhetsledare från ett utlånande företag?

Ja, observera att Installationsavtalets regler gäller även om det inlånande företaget inte är verksamt på Installationsavtalets område.

Vad avser ersättning ska överenskommelse träffas mellan den inlånade montörens arbetsgivare och den inlånade.

8. Kan fler än en montör utses till elsäkerhetsledare på samma arbetsplats?

Ja, när arbetsgivaren bedömer att det behövs fler än en elsäkerhetsledare. I så fall ska respektive elsäkerhetsledares ansvarsområde klaröras och vid behov en elsamordningsansvarig utses. Elsamordningsansvarige kan vara en av de usedda elsäkerhetsledarna.

Anmärkning: Om arbetsplatserna är belägna så att de inte "berör" varandra, t ex olika huskroppar med skilda centraler kan riskbedömning visa att det inte är nödvändigt med någon elsamordningsansvarig.

9. Hur ska en montör utses till elsäkerhetsledare där fler än en montör deltar?

Utseendet ska alltid göras skriftligt på blankett EIO art.nr. 05 1975 eller likvärdig. Ersättning utgår under den tid uppdraget pågår.

10. Elsäkerhetsledare för ensamarbeten omfattas inte av Installationsavtalet. Vad gäller?

Montör som arbetar ensam på ett arbetsställe där det finns en elektrisk fara måste alltid vara elsäkerhetsledare för det egna arbetet. Elsäkerhetsledare bör utses skriftligt, blankett för detta finns i EIO:s pärm Ansvar, Instruktion och Kontroll.

ELSÄKERHETSLEDARENS ARBETSUPPGIFTER

11. För vem är montören elsäkerhetsledare?

Elsäkerhetsledarens arbetsuppgifter omfattar företagets entreprenad på den utsedda arbetsplatsen.

Andra företagsarbeten och anställda på arbetsplatsen omfattas inte. Obs! Inlånad arbetskraft likställs företagets anställda.

12. Måste elsäkerhetsledaren vara på arbetsplatsen hela tiden?

Riskbedömning avgör detta. Beroende på bedömningen kan svaret bli både ja och nej. Anmärkning: Tänk på att i elsäkerhetsledarens arbetsuppgifter ingår bl.a. att se till innan arbete påbörjas samt medan det pågår säkerställa att alla som deltar i arbetet har fått vetskap om valt arbetssätt/arbetsmetod och erhållit erforderliga instruktioner.

13. Vilken uppgift ska alltid finnas med i instruktionen till elsäkerhetsledaren?

Vilket arbetssätt/arbetsmetod som ska användas. Om arbetet skall utföras spänningslöst ingår alltid: fränskilj berörd anläggningsdel, skydda mot tillkoppling, kontrollera att anläggningsdel är spänningslös och vid behov vidta säkerhetsåtgärder för isolering mot spänning.

14. Vad är arbetssätt/arbetsmetod?

Arbetsätt definieras i ESA-anvisningarna Instruktioner för spänningsskyddat arbetssätt, ISA. Arbetsmetod definieras i Svensk Standard 50 110-1.

ERSÄTTNINGAR

15. För vilken tid ska utsedd montör för arbete på ett projekt där fler montörer deltar få ersättning?

Ersättning utgår för den tid uppdraget varar. **Anmärkning:** Kan vara del av projekttiden.

Överenskommelse före åtagande.

16. Om en montör utses till elsäkerhetsledare för en viss typ av arbete där fler än en montör deltar (blanketten punkt 3) under en period av max 12 mån. Vilken ersättning ska då utgå?

Ersättning ska utgå under hela den utsedda perioden. Dvs ersättningen ska utgå även om montören arbetar ensam under del av perioden.

17. Om en montör har hjälp av en lärling vid arbete där elektrisk risk föreligger ska montören då utses till elsäkerhetsledare för arbete där fler montörer deltar och ska ersättning utgå?

Ja, montören ska utses till elsäkerhetsledare där fler än en montör deltar och därför ska ersättning utgå. Överenskommelse före åtagande.

18. Beräknas sjuklön på ersättningen för elsäkerhetsledare där fler än en deltar?

Ja.

19. Beräknas semestertillägg på ersättningen för elsäkerhetsledare där fler än en deltar?

Ja, som rörlig lönedel.

ÅTERLÄMNANDE/ÅTERTAGANDE

20. Går det att återlämna uppdraget som elsäkerhetsledare?

Ja, uppdraget kan återlämnas. Före återlämnande ska elsäkerhetsledaren kontakta arbetsgivaren eller den som utsett den elsäkerhetsledare och beskriva anledningen till varför uppdraget inte går fullfölja. Efter samrådet bestäms om uppdraget kan fortsätta.

21. Går det att återta uppdraget som elsäkerhetsledare?

Ja. Arbetsgivaren eller dennas representant kan återta uppdraget som elsäkerhetsledare. Före återtagandet ska de berörda tillsammans försöka reda ut och lösa de problem som uppstått.

EXEMPEL PÅ CHECKLISTA

Anläggning frånskiljs med				
Åtgärder	Diazed-säkring (gängsäkring)	Dvärgbrytare utan symbol för arbetsfrånskiljning	Dvärgbrytare med symbol för arbetsfrånskiljning	Huvudbrytare Arbetsbrytare
Frånskilj anläggningsdelen	Avlägsna säkring	Slå från huvudbrytare	Slå från dvärgbrytare	Slå från brytare
Skydda mot tillkoppling	Blockera säkring från diazed	Blockera huvudbrytaren med hänglås	Blockera dvärgbrytaren med hänglås	Blockera brytaren med hänglås
	Anbringa skylt "Får ej manövreras – Arbete pågår" med namn och telefonnummer			
Kontrollera att anläggningsdelen är spänningslös	Spänningslöshetskontrollera med känd spänningsprovare/instrument			

Elektriska Installatörsorganisationen EIO
Postadress: Box 17537, 118 91 Stockholm
Besöksadress: Rosenlundsgatan 40,
Telefon: 08-762 75 00, Fax: 08-668 86 17
E-post: info@eio.se
Webbadress: www.eio.se

Svenska Elektrikerförbundet
Box 1123 , 111 81 Stockholm
Besöksadress: Hagagatan 2, Stockholm
Telefon: 08-412 82 82, Fax: 08-412 82 01
E-post: postbox.fk@sef.se
Webbadress: www.sef.se